

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 25 „
Külsőeknek, körjegyzőknek és
néptanítókknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Va-
lentin K. fia, Weidinger N., Réz-
bányai J., Böhm Manó, Engel
Lajos kereskedésében és a fő-
dohánytözségben.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Király utca
8 szám I. emelet, hol mindenkor
a legutóbbabb árcsokszabotnak
Minden beiktatott hirdetés után
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyílt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Király-utca
8-dik szám I-8-0 emelet.)

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 8 szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Intő jelek.

VI.

A humanizmus tévedései.

A fővárosi lapok is kezdenek már felocsudni abból az álomból, melybe őket a humanizmus ringatta; kezdenek figyelmet fordítani arra az anomáliára, melyért mi már több ízben félrevertük a harangot, t. i. a humanizmus túlságos fecsérlését az inhumanus emberekre; reá térnek arra az általunk számtalanszor hangoztatott igazságra, hogy a mai börtönrendszer inkább meleg-ágya, mint javítója, vagy megtorlója a gazembereknek.

De a félrevert harangok bánatos szava akkor elhangzott a pusztában. Most annak kötele egy ártatlan kisdéd pólyájába akadt, a ki a halál torkába zuhanásban ismét megcsöndítette ezt a vészharangot, melyet végig sértővé, sziveket metszővé tett az a börtönben teljes megelégedését feltalált s oda visszavágyakozó szolgáló leány özszinte nyilatkozata *)

Miért vár a törvényhozó testület ilyen kétségbe ejtő áldozatokra; ilyen kivívó bizonyosságaira a mai céltévesztett börtönrendszer reformálásával? Mert a mit eddig reformáltak, az a gazemberek előnyére történt, s magával a törvény paragrafusaival annyira körülzáncolta őket s annyi egér utat hagyott számukra, hogy minden olyan ember, a ki a mai törvénykezés gyámoltalanságának kellő tudatára emelkedik, — ha egyebek nem feszélyezik, nyugodt lélekkel lehet gazemberré, a büntetésnek ha nem is elkerülhetése, de minden esetre büneivel arányban nem álló enyhe bünhődés reményében.

Ezt beszélem én évek óta. Irtam róla elegendő 12 év előtt és óta. Fájdalom, hogy ma is alkalmasszerű azokat felrisszítani . . . bár több látszatja lenne, mint akkor.

A társadalom — abban az óriási chaosban, melyet az új, meg új eszmék, találmányok s minden féle elfogultságok forrongása alkot, a bolygó tűz tényét nem egyszer összetévesztvén a fénylő csillag ragyogásával, épen a legkényesebb és legmagasztosabb dologban: az igazság-szolgáltatásban — ingoványos stüpedékekbe vezetett. Egy delirium-féle állapot nehezült a fogalmakra, melyben a rosszat kevésbé rossznak látta a valóságnál, s a gonoszok iránt gyöngédséget gyakorolt. — Ezerféle mentő okot

Célzás arra a budapesti szolgálóra, a ki gondjaira bizott kisdédet a csatornába dobta azon célból, hogy újra visszakerüljön a győri fogházba, hol általában szintén oly jó dolga volt, melynél jobbat ő máshol megtalálni nem tud. A szerk.

keresett és számtalan kibúvó ajtót nyitott a becsületes emberek rovására. A kinek csak egy kevés ép érzéke van is a gonosztevők elvetemültségéről, — semmi kiméletet nem ismerő s minden nemesebb érzelemből kivetkőztetett szivetelenségeiről, lehetetlen nem látnia azt a túlságos humanitást, a melyet a törvényhozás gyakorol manapság a gonosztevők iránt. — Mig a társadalomnak számtalan becsületes szegénye nyomorral küzdésében alig részesül a humanitás legcsekélyebb jótéteményeiben, addig a személy és vagyon biztonság ellen folyton háborút viselő megrögzött gonosztevők a humanitás anyai ölen kényeztetve felbuztatólag dédelgettetnek. — Azok, a tél hidegében, napi munkájuk után, fagyos szobákban kénytelenek magukat össze huzni; — ezek, meleg szobákban mesélgethetik egymásnak bűnös kalandjaikat. Azok betegségben, orvosi segély nélkül szenvednek; ezek orvosi felügyelet alatt carból-savas palotákban borral és peccenyével erősítetnek.

Minden büntetésnek két céljának kell lenni: a megtorlás és javítás.

Csak a vak nem látja, hogy a mai túlságba vitt humanus börtön rendszerrel nem csak nincs egyik is elérve, sőt valóságos felbátorítójává, okozójává, bünszerzőjévé válik — újabb gonosz tetteknek. — Hogy olyan ember, akinek sem jó érzése, sem társadalmi állása nincs, a mostani dédelgető börtönrendszerrel se meg nem torolják, se meg nem lavul: a legkevesebb lélektani okoskodással bíró ember előtt felesleges fejtegetni. — Egy olyan emberre nézve — a kiből a nemesebb érzelmek kihaltak — a kinek társadalmi állása nem lévén, vesztetni valója semmi nincs; a kinek gondolatában nincs egyéb, mint bűnös tette rejtegetése és újabb büntény tervezgetése: — a börtön nyugalmas és békés helyisége, nem hogy nem büntetés, hanem valóságos áldás és jó tetemény. — Mert itt könnyen kiviselve a reámért büntetést s így kibékültnék érezvén magát Istennel, emberekkel s önnön lelkiismeretével, arra következtetésre jut, hogy ilyen büntetés mellett máskor sem kell neki vissza riadnabármely bűn elkövetésétől.

A mai büntető rendszer tehát se meg nem torol, se meg nem javít, sőt ront; mert felbátorít s ezer meg ezer ember végleges erkölcsi elromlásának leszen okozójává; nem én mondom, hanem a közvélemény, hogy a kis zsvány a börtönből mint nagy zsvány szokott kikérülni. S az is bizonyos, hogy a

humanus büntetés mellett annyira elszaporodott a büntények száma, hogy a mindenütt bővített börtönök dacára sincs elegendő hely a gonosztevők befogadására. Mert a mai ál-humanitás palotákat parancsol építtetni a bűnösök számára. Igen. Mert a nagyságos, tekintetes és „hallja kend“ zsványok világrét el nem helyezhetők kissé szűk, nedves, sötétes lakásokban, nehogy drága egészségökben kárt szenvedjenek, hanem olyan monumentális épületekben, melyek kitűnő ventilátorokkal, egyenlő hőmérsékletet tartó Meidinger-kályhakkal és legalább is Farkas-Menyhértés, utcára nyíló hármass ablakokkal legyenek el látva, akkor, midőn számos szűk iskolában dögleletes levegőben csevenész a becsületes polgárságnak ezer és ezer esemetéje. Hát bizony árkádiai élete van annak, a ki . . . zsvány b i r l e n n i. Hetesy Victor.

A megyei árvaszék ügykezelési reformja.

A megyei árvaszék ügykezelése közeli reform előtt áll. A hétfőn tartott közigazgatási bizottsági ülésen ugyanis fölolvastatták K r a n z József minisiteri tanácsosnak a megyei árvaszék és pénztár megvizsgálásáról tett jelentésben alapuló belügyminisiteri rendelet, mely több irányban teendő rendelkezések szükségét hangsúlyozza és épen azért, különösen a körjegyzőkre és községi hatóságokra vonatkozó fontos részeket miatt, azt egész terjedelmében közöljük a következőkben:

Az 1886. XXI. t. c. 4. §-a alapján 1889. évi szeptember hó 20-án 3487. eln. sz. a. kelt rendelettel a vármegyei árvaszék ügyvitelére és pénzkezelésének megvizsgálására végett kiküldött Kranz József minisiteri tanácsos által felvett s hozzám betérjesztett jegyzőkönyvből arról értesültem, hogy több irányban rendelkezések szükségére merült fel.

Azon ügyekre nézve, melyekben a közigazgatási bizottság van hivatva az árvaszék fölött a felügyeletet gyakorolni, a közigazgatási bizottságot felhívom:

1. Utasítsa az árvaszék elnökét, hogy a hivatalos órák elteltével az iktató által berekesztett s neki átnézés végett bemutatott iktató-könyvet az ügyrend 47. §. második bekezdésének megfelelőleg az iverken külön-külön írja alá.

2. Utasítsa az árvaszék elnökét, intézkedjék az iránt, hogy
a) a kölesön engedélyezése iránti folyamodványokra vonatkozólag eddig vezetett külön iktatókönyvek berekeszt-

tessenek, azokhoz betűrendes névmutatók s az irattárban egyszerűen elhelyezett, elintézett kölcsönügyekből irattári sorkönyvek készítenek;

b) hogy a kölcsön engedélyezése iránti kérvények is az árvászeki általános iktatókönyvbe vezetessenek s az árvászek intézkedése alá tartozó beadványokra nézve az ügyrendben előírt módon kezeltesenek.

3. Utasítsa az árvászek elnökét, intézkedjék az iránt, hogy a beadványhoz csatolt mellékleteket az iktató az ügyrend 40. §-ának megfelelőleg az iktatói számmal és a beadás évszámával megjelölje.

4. Utasítsa az árvászek elnökét, hogy szem előtt tartva az ügyrend 13. §-át, mely szerint az 1877. XX. t. c. 177. §-ához képest az árvászeknél alkalmazott ülnökök s az ülnökök helyettesítő vagy ülnöki teendőket végző jegyző az árvászek rendes előadói, — intézkedjék az iránt, hogy az árvászek intézkedése alá tartozó minden beadvány, tehát a kölcsön engedélyezése iránti kérvények is, az ülnököknek osztassanak ki s azok által készítenek a kölcsön ügyekre vonatkozó előterjesztmények is.

Magától értetik, hogy ezen rendelkezés által nem szenved változást az 1877. XX. t. c. 179. §-án alapuló az a gyakorlat, mely szerint a kölcsönadás iránti kérvények előlegesen megvizsgálás és véleményezés végett a tisztí főügyészhez közöltetnek.

5. Utasítsa az árvászek elnökét, intézkedjék az iránt, hogy mindenik előadó az előadandó ügyre vonatkozó előterjesztményi ívet akkép készítse, a mint az az ügyrend 18. §-ában előírva van.

6. Utasítsa az árvászek elnökét, hogy az árvászeki határozatokat az ügyrend 71. §-ában előírt „kiadandó“ szóval és aláírásával, ne az előterjesztményi ív kiállapján, hanem az előterjesztmény első oldalán s ha az előterjesztmény több ívből áll, mindenik ívnek első oldalán lássa el.

7. Utasítsa az árvászek elnökét, arra felügyelni, hogy az ügyiratok idő és számszerinti sorrendben tartassanak s hogy az irományjegyzékbe az ügy iratai időrend szerint vezetessenek be, például: ha az ügy 1888. évben keletkezett, először az 1888. évi, ez után az 1889. évi számszerinti sorrendben.

8. Intézkedjék, hogy a halálesetek felvételére hivatott közegeknek a felvételek pontos eszközzése s ezeknek a kir. járásbíró, esetleg az árvászekhez gyors bekielődése iránt 1886. évi május hó 12. 24816. sz. a. kelt itteni rendelet (I. Rendelet Tára 1886. évfolyam 77. szám) teljesítessék, jelesül a községi és körjegyzőket felelősség terhe alatt kötelezze.

a) Hogy a halott-kémek a halálesetekről a községi eljárásokhoz beérkező jelentéseinek velük történt közlése után a haláleset-felvételeket sürgős esetben azonnal, oly esetekben pedig, melyekben a haláleset felvételek három nap alatt eszközözendők, ezen három napi idő alatt teljesítsék s a haláleset-felvételeket minden esetben az 1877. XX. t. c. 227. §-ához képest az illető kir. járásbíróhoz haladék nélkül bekielődjék;

b) hogy az esetben, ha a halálesetek felvétele alkalmával az jön tudomásra, hogy a gyámhatóság alá tartozó örökösök maradtak, a mennyiben a végrendelet nem létezik, a haláleset-felvételeket az árvászekhez szintén haladéktalanul bekielődjék s

c) hogy végrendeletek létezése esetében ezeknek az 1877. XX. t. c. 228. §-ához képest a bíróság által hiteles másolatban közlése után az ügyrend 143. §-ához képest eszközölt haláleset-felvételeket, a végrendeletek hiteles másolataival együtt az árvászekhez azonnal betérjeszessék.

9. Utasítsa az árvászeket, hogy a mennyiben a haláleset-felvételek és betérjesztések körül mulasztást vagy késedelmet tapasztal, az ily eseteket az 1886. XXII t. c. 105. §-ának az illető községi vagy körjegyző ellen alkalmazásba vétele iránti megkereséssel az alispánnak vagy főszolgabírónak azonnal jelentse be.

10. Utasítsa az árvászeket, hogy tanítsa ki a halálesetek felvételére hivatott községi és körjegyzőket, hogy oly esetben, midőn az örökösök özvegyének természetes és törvényes gyámsága ellen kifogás nem tétetik és az határozottan akkép nyilatkozik, hogy kiskoru gyermekeinek vagyonát kezelni kívánja, gyám, illetve gondnok-ajánlási nyilatkozatok követelésébe ne bocsátkozzanak.

11. Figyelmeztesse az árvászeket, hogy oly esetben, midőn mindamelltt, hogy az örökösök özvegyének természetes és törvényes gyámsága ellen kifogás nem tétetik és az határozottan akkép nyilatkozik, hogy kiskoru gyermekének vagyonát kezelni kívánja, a haláleset-felvételbe mégis gyám vagy gondnok ajánlási nyilatkozat vétetett fel, — gyám vagy gondnok rendelése iránti intézkedést ne tegyen, hanem az 1877. XX t. c. 70. §-a értelmében az anya természetes és törvényes gyámságának megerősítése iránti határozatot hozzon.

12. Figyelmeztesse az árvászeket, hogy előadói intézkedéseiktől tartózkodva, az ügyeket érdemleges határozatokkal elintézni igyekezzenek.

13. Figyelmeztesse az árvászeki előadókat, hogy az előterjesztmények készítése előtt győződjenek meg arról: vajon például a beadványok vagy jegyzőkönyvek a szükséges külkellékekkel bírnak-e? vagy az idézendő bírói határozat az ügyiratok közt valóban létezik-e?

14. Utasítsa az árvászeket, hogy a gyámpénztárból egyes felek részére kiutalványozott s kézbesítés végett más hatóságokhoz küldött pénzüsszegekről szóló s az árvászeknek megküldött nyugtákkal a pénztári napló illető cikkéhez csatolás végett a pénztári tisztségnek adja át.

15. Utasítsa a tisztí főügyészt, hogy az ügyrend 25. §. utolsó részében előírt kimutatást az árvászekhez évnegyedenként terjessze be.

16. Utasítsa a tisztí főügyészt, hogy az árvászek által reá bízott perekben, végrehajtási és zárlati ügyekben, midőn az első törvényes lépést megtette, arról az ügyrend 26. §-ának megfelelőleg az árvászeknek jelentést tegyen.

17. Utasítsa az árvászeket, hogy a számadásaikkal többszöri sürgetés dacára, hátralékban levő tizenhárom gyámnak az 1877. XX. t. c. 124. §-a rendelkezéséhez képest megszakadaltatása iránt haladéktalanul intézkedjék.

18. Utasítsa a számvevőt, hogy a gyámpénztári fő és gyámpénztári letéti naplókat nem csak egyszerűen, hanem az ügyrend 30. §. második bekezdésének megfelelőleg az illető könyvekkel és okmányokkal való egybehasonlítása mellett vizsgálja meg jelesül ekkép, hogy meggyőződést szerezzen magának arról is, vajon az egyes bevételi tételek bevételi utalványokkal illetve ellennyugtákkal, a kiadási tételek pedig kiutalványozási árvászeki végzésekkel s a kifizetés megtörténtéről szóló nyugtákkal igazolvák-e? s vajon a napló tételei a főkönyvi számla lapokon bejegyezvők-e?

Utasítsa a számvevőt arra is, hogy a gyámpénztári fő és a gyámpénztári letéti napló megvizsgálásának eredményéről mindkét naplóra nézve az ügyrend ugyancsak 30. §. második bekezdésének megfelelőleg az árvászeknek nyolcz nap alatt írásbeli jelentést tegyen.

19. Utasítsa az árvászeket arra felügyelni, hogy a számvevő az ügyrend 30. §. második bekezdésében előírt kötelességeit pontosan teljesítse, s a mennyiben a vizsgálat eredményéről szóló jelentés az elmúlt hóról szóló naplókra nézve nyolcz nap alatt az árvászekhez be nem érkezik, a jelentés azonnali megtételét szorgalmazza.

20. Utasítsa az árvászek elnökét, hogy az ügyrend 1. és 2. §§-aiban előírt kötelességének megfelelőleg a tisztí ügyész könyveit és jegyzőket is minél gyakrabban tekintse meg és a tisztí ügyész működéséről is tudomást szerezzen.

21. Utasítsa az árvászeket, hogy a vármegyei gyámügyi szabályrendelet azon rendelkezését, mely szerint a gyámpénztárból egyes feleknek kölcsönadott tőképenek 23 1/2 évi részletekben törlesztendők, pontosan hajtsa végre; szem előtt tartva azt, hogy a tőke törlesztési rendszer alkalmazásba vételének egyik főindoka az, hogy mivel a jelzálogul szolgáló ingatlan értéke idővel alább szállhat, gondoskodni szükséges arról, hogy a kölcsön tőkének az előírt részletekben törlesztése által a jelzálog terhe apadjon úgy, hogy például bírói végrehajtás esetén a tőkéből még nem törlesztett összeg beszédésére eléressék.

22. Utasítsa az árvászeket, hogy a községekben fennállott árvatárak részéről átszámolt fedezeti összegek körül még rendezést igénylő 59930 frt 46 kr-ra nézve folyamatban levő vizsgálatokat és tárgyalásokat mielőbb fejezze be, s a mennyiben egyes összegeknek behajthatlansága beigazoltatik, azoknak törlése vagyis a vármegyei gyámpénztári tartalék-alap terhére leírása iránti javaslatát a vármegye törvényhatósági bizottságának mielőbb terjessze be.

23. Utasítsa az árvászeket, hogy a Duna-Szekeső, Mágocs és Mohács községekben létező s az 1877. XX. t. c. 285. §. második bekezdése szerint felügyelete alatt álló gyámpénztárakat a helyszínére kiküldendő ülnök által, a tisztí ügyész

és a számvevőnek közreműködésével évenként legalább egyszer behatóan vizsgálta meg.

Utasítsa az árszvéket arra is, hogy a mennyiben az eszközölt vizsgálatról szóló jegyzőkönyvből arról értesülne, hogy az észlelt hiányok utbaigazító rendezésekkel megszüntethetők, ez iránt intézkedjék, ellenkező esetben pedig, vagyis ha arról értesülne, hogy oly körülmények forognak fenn, melyek az árvák pénzeit veszélyeztetik, a községi gyámpénztár tartása iránti engedélynek visszavonása iránti javaslatát a közgazgatási bizottság útján hozzám terjeszse fel.

A vármegyei árszvék ügyvitelének teljes rendbe hozatala s a felügyelet és ellenőrzésnek behatóan gyakorlása, valamint a tapasztalt hiányok pótlása végett a fentebbiekben tett rendelkezéseimnek pontos végrehajtását s erről teendő jelentésének felterjesztését f. évi december hó 20-ig elvárom.

Budapest, 1889. évi október hó 17-ikén. Gróf TELEKI.

A rendelet fölolvastván, Szily László felszólalása értelmében elhatározott, hogy az kiadatik az árszvékek oly célból, hogy, a mennyiben öt illeti, mindenkét fogantatásit és a főügyészre, számvevőre, pénztárosra és körjegyzőkre vonatkozólag egy-egy utasítást dolgoztasson ki, mely utasítások előbb a közigazgatási bizottságnak, aztán a megyei közgyűlésnek be fognak terjeszteni. Együttal, miután a ministeri rendelet átolvasása kétségtelenné teszi, hogy az ott előirt teendőket a mai szemlélyzettel elvégezni nem lehet, az árszvék utasított, hogy az utasítások be-terjesztésével egyik időben tegyen javaslatot, hogy minő szemlélyzetszaporítást lát ebből folyólag szükségesnek, mely határozatokról a ministernek, hogy lássa, miszerint a megye közönsége komolyan törekszik a célszerű intézkednek eleget tenni, jelentés fog tétetni.

A megyei restauráció előképe.

A főispán által f. hó 5-ikére összehívott megyei értekezlet megtartott. A megyei közélet legjobb bajnokai követék a hívó szótát és összegyűltek a találkozóra, hogy higgadtan és elfogulatlanul megbeszéljék megyei adminisztrációjuk szükségleteit és megállapodjanak — előzetesen és általánosságban — a leendő tisztikara vonatkozólag. Az értekezleten ott voltak: Nádosy Kálmán kir. tanácsos, Sisskovits Tamás, dr. Fesztl Károly kanonok, Toszt Gyula, Simonffy János, új. Jeszenszky Ferenc képviselők, Gruzling Ferenc esperes, Német Lipót, Szautter Antal plébános, Ország Lajos, Bölcs bérlő, Móré Nándor, Kovács Antal terehegyi, Hetesy Viktor csuzai, Iványos Samu nagyharányi ref. lelkészek, Kissfaludy Pál, Driesz Lajos, Gállos Ede, Margittai Péter, Benkő Gyula, Jagits József, Stankovits ügyvédek és még számos bizottsági tag a vidékről.

Az értekezletet Kardos Kálmán főispán pontban 10 órakor megnyitván, előterjeszté az összejvetel célját és ez: a megyei életbe, mely mint minden szerves élet, idővel tespedésnek lehet

kitéve, új és friss vért önteni, ez által gyors és egészséges vérkeringést előidézni és a tespedésnek elejét venni. Főszólítá a meghívottakat, hogy a tanácskozás folyamán a tisztviselői állások betöltésére vonatkozólag a legteljesebb nyíltsággal nyilatkozzanak, félretéve szívességet és kedvezést, nem hallgatva a barátság szavára, nem tekintve a rokoni köteleket és elnémitva a más-kor talán meghallgatandó humanus érzés rábeszéléseit, mert — mondá a főispán — nem szabad felednünk, hogy megállapodásainkért nem csak önmagunknak, hanem a megye közönségének is felelősséggel tartozunk. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a főispán fájdalommal emlékeztet meg Jeszenszky Ferenc kir. tanácsos alispán egészségi állapotáról és bejelentvén, hogy a vármegye ez ősz patriárchája hivatala további betöltésére, újra vállalására nem képes, mindenek előtt az alispán-jelölés szükségességére hívta föl az értekezlet figyelmét, mely tisztre egyhangulag Szily László jelöltét, e jelölés hírladása és a jelölt meghívására egy 3 tagú küldöttség küldetett ki, kiknek kíséretében Szily László kevés váltatva megjelenvén, az értekezlet által felkeltéljéssel fogadottat, melynek lecsillapulta után Szily László köszönetének és hálájának adva kifejezést a megye iránt kijelenté, hogy a megisztelő kitüntetés, melyet, s ezt hangsúlyozva mondá — nem keresett, és a mely reá nézve szellemi és anyagi áldozattal jár — kötelességének tartja elfogadni. Majd előre bocsátva, hogy jelen alkalomból igen szép sujtásos, sallangos programot adhatna, de ezt, mert a közpályán eltöltött hosszú évek alatt szépen programot már eleget hallott, de megtartott programot keveset — és mert ő nem a beszéd, de a cselekvés embere, kerülni óhajtja, — röviden jelzé jövendő működési irányát, mely a következő: „Célom a gyors és kristálytisztaságú közigazgatás. Egyenlően fogom mérni az igazságot párt és valláskülönbség nélkül, gazdagnak s szegénynek egyaránt,“ mit hogy megfog-e tartani, tettei fogják bizonyítani és kéré a jelenlevők támogatását. A Szilynél szokásos találó rövidséggel elmondott program a legnagyobb tetszéssel fogadtván, az értekezlet megállapodott a központi tisztviselőkre vonatkozólag (meghagyván az eddigieket) a következőkben:

Főjegyző: Bartosságh Imre.
I. aljegyző: Benyovszky Manó.
II. aljegyző: (a szolgabíróvá jelölt Vaniss Sándor helyére) Koszits Kamil.
Árszvéki elnök (a nyugalmomban vonuló Jeszenszky Géza helyére): Sey László.
Árszvéki ülnökök: Gerdenich és Baross Kálmán és Sey László helyére Jeszenszky Lajos aljegyző, kinek helyére Perczel Béla és Rapun Aladár mint egyenlően jogosult pályázók jelöltettek.
Tiszti főügyész: Németh Ignác.
Altgyűlés: Nagy Jenő.
Pénztáros: Galamb Gyula.
Számvevő: Preusz Adolf.
Ezután a járási szolgabíróságok betöltése került sorra, amikor is az alispán-jelölt felszólíttatván, hogy erre vonatkozólag tegyen javaslatot, Szily

László előadta, hogy ő a jelenlegi főszolgabírókat megtartani kívánja, azonban más elhelyezéssel és pedig: Forray Iván pécsi főszolgabíró menne Pécs-váradra, Antal Pál siklósi főszolgabíró jönne Pécsre, Máté Ölon sásdi főszolgabíró menne Siklóra, Kiss Aladár pécs-váradra, főszolgabíró menne Sásdra, Trixler Károly sztlőrinczi főszolgabíró menne Dárdára, Seh Károly dárdai főszolgabíró menne Szent Lőrinczre, Sey Lajos mohácsi főszolgabíró megmaradna eddigi járásában.

A propositio élénk megbeszélés tárgya lett. A főszolgabíró-csere ellen történt felszólalás a siklósi, sztlőrinczi és pécsi járásból, az eddigi főszolgabíró meghagyását kérve, de azután, Nádosy Kálmán, Fesztl Károly, Sisskovits Tamás, Német Lipót, Toszt Gyula, Jagits József, Kissfaludy Pál az alispán-jelölt javaslata mellett szólalván föl, az általánosságban elfogadtatt.

Ép így meghagyatni határozottak a szolgabírók is, kik közé Vaniss Sándor kijelöltetett.

Ennyiből állna Baranyavármegyében a jövő tisztújítás, amely mint látjuk: lényeges változásnak nem mondható. Miként fog a tisztújítás kiütni, az most még nem tudható, de azt az értekezlettel elmondhatjuk, hogy a jövőre nézve a legnagyobb garancia Szily László személye, ki a rendelkezésére adott munka erőket bizonyára a legcélszerűbben fogja fölhasználni és gondot fog viselni arra, hogy azok a megfelelő helyre osztassanak be és minden körülmények között megtegyék kötelességüket.

H I R E K.

Hymen. Kiss Ernő, a dőry-patnai uradalom ispánja m. hó 29 én vezette oltárhoz Hidján Berkly Ida szedrei postamesternőt. Az esketési szertartást Péchy József tolnai prépost-plébános vezette.

Új ügyvéd. Dr. Grün Gyula pécsi ügyvéd-jelölt az ügyvéd vizsgálatot sikeresen letette.

Haksch Lajos humoros fölolvása vasárnapi szépszámú és válogatott közönséget vonzott a nőgyelet díszes helyiségébe. Kollegánk jóízű humorral vegyes fölolvása a hírlapiról életből, tréfás szavatai és sikerülten előadott monológjai igen jó és megérdemelt hatást keltettek. Jó volna, ha a nőgyelet az év folyamán többször is rendezne ily humoros fölolvásokat, azonban ajánlatosabb és kevésbé fáradságos lenne, több szereplővel.

Erdőőri szakvizsgák. A Pécsét évenként megtartati szokott erdőőri szakvizsgák Havas József budapesti kir. erdőfelügyelő mint vizsgáló bizottsági elnök vezetése, Bartha Gyula kir. erdőfelügyelő, Girtl Vince járási főerősz és Cseh Bertalan püspöki erdőmester közreműködése mellett október 21-29-én a vármegye házáján folytak le. A vizsga letételére összesen 44 erdőőr kapott engedélyt, kik közül 43-an jelentek meg. Baranyavármegyéből jelentkezett 19 erdőőr Somogyvármegyéből megjelent 17 erdőőr. Tolnavármegyéből megjelent 7 erdőőr. A vizsgázott erdőőrök közül 3 kitűnően, 11 jól és 27 kielégítően képesítettnek találtatt, kettő pedig a vizsgát nem kielégítő eredménnyel tette le. Ez évben a jelentkezők száma jóval több volt mint az előző években, minek oka abban keresendő, hogy az erdőőrvény értelmében az év július hó 14-étől kezdve a hatósági felügyelet alatt álló erdőekben csupán szakvizsgázott erdőőrök lesznek alkalmazhatók.

Főfűggesztett bíró. Pakuzsi Péter nagyharányi bíró, miután ellene 2 heti elzárásra bírói ítélet hozottat, hivatalától főfűggesztett.

A megyei ipartanácsba a hétfőn tartott közgy. bizottsági ülésen az eddigi tagok: Feuerstein János (Mágoos) és Witt József (Mohács) újból megválasztattak.

Árverési hirdetmény. A tekintetes városi tanács 3251/1889. szám alatt kelt határozata folytán ezenel közírhre teszem, mikéint a város tulajdonát képező s a volt megyeri malom alatt fekvő 13 hold szántóföld 162 frt 50 kr évi bér kiküldtása mellett, a budai külvárosi új temető szántói 5¹/₂ hold szántóföld 150 frt évi bér kiküldtása mellett, valamint az izraelita temető mellett 2¹/₂ hold szántóföld 40 frt évi bér kiküldtása mellett f. évi november hó 1-étől kezdődő 10 egymásutáni évre hivatalos helyiségben (Városház II. emelet 33. ajtó) f. november hó 13-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverés és zárt ajánlati tárgyalás után fog érbe adatni. Felhivatnak tehát a bérleti szándékozók, miként a kiküldtési ár 10 százaléknak megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb f. hó 12 én d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be, avagy ily bánatpénzzel ellátva a szóbeli árverésen jelenjenek meg. A részletes feltételek nálam a dél-élelőtti hivatalos órák alatt bármikor betekintethetők. Pécsét 1889. évi november 5-én. Jilly Alajos városi tanácsnok.

Kedélyes házi estélyt adott csütörtökön Zelesny Károly udvari fényképész, kinek vendégszerető nagy lakása csaknem szűk lett a jó barátok, rokonok és családtagok nagy koszorúja számára, melyet egy-pár igen szép élő rózsá díszített. Az estély, melynek kimagasló pontját Preusz Adolf és Baudisz Helén k. a. művészi zongora-játéka képezte, a legjobb hangulatban jóval éjfél után végződött.

Megegy adóügy. Megyénk területén október havában befizettetett egyenes adó 168,368 frt, 3896 frttal több b, mint a múlt év megfelelő idejében. A év első 10 havában 1.166.631 frt, vagyis 17.004 frttal több b, mint a múlt évben. Az összes pénzügyi ágakban befolyt 3.038.504 frt 42 kr. vagyis 22.335 frt 50 krral több mint a múlt évben, ami azt mutatja, hogy megny lakói az állam iránti tartozásuknak erejük szerint igyekeznek eleget tenni, az pedig, hogy a megye területén csak 2 végrehajtó működik, azt mutatja, hogy a pénzügyi igazgatás is tudja, hogy mivel tartozik az adózók iránt.

Felhívás. Pécs szab. kir. városi rendőrkapitányi hivatala, mint első fokú iparhatóság részéről Vaszary Gyula iparhatósági biztos felhívja a kereskedőket, hogy a náluk alkalmazásban levő tanoncokat a hivatalnál azonnal bejelenteni és a tanoncok szüleivel illetve gyámjaikkal a tanulási időre a hivatalnál tanoncszerződést kötni f. év végéig el ne mulasztják, mert ellenkező esetben az ipartörvény szigorja fog ellenőknökben alkalmazatni.

Üzlethelyiség-változtatás. K e p e s Kálmán jövevény férfi és női divatáru kereskedő üzletét a Széchenyi-térről Király utca 1. számú házba helyezte át, miről olvasóinkat értesítjük és felhívjuk figyelmüket Kepes Kálmán lapunk mai számában foglalt hírdetésére.

Halalozás. A u b e r János végzett orvosnövendék Mohácsról meghalt m. hó 28-án Budapesten, 32 ik éauben. — R a u s z Mór kereskedő meghalt Hőgyészen. — Ö z v e g y U n g á r Istváné meghalt f. hó 5-én 64 ik éauben. — B a k o s Maria meghalt f. hó 4-én életének 29. évében. Béke hamvaikra.

Meghívás. A „pécsi szőlősgazdák egyesülete” vasárnap, f. hó 17-én d. u. 3 órakor a városi közgyűlési termében évi rendes közgyűlést tartja, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgyak: 1. Évi jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok. Tisztelettel Pécsét, 1889. nov. 8. Az elnökség.

Előléptetés. Mohácsos L u s z t i g László III. oszt. pénzügyi biztos II. oszt. biztossá, T o r n y o s József III. oszt. sőtári ellenőr pedig II. oszt. ellenőrré léptettetett elő.

Gyászír. Teljesen váratlanul érkezett a gyászír Koharits Ferencnek a szigetvári tkpénztár vezérigazgatójának Somogy megye törvényhatósági bizottsága tagjának, miniszteri iskolafelügyelő, s iskola-széki elnöknek, a szigetvári kaszinó s egyéb társadalmi institúciók egyik legtevékenyebb tagjának f. hó 1-én történt gyászos elhunytáról. A félfélet delén elhunyt férfi nagy vesztesége a szigetvári társadalomnak, melynek pedig sok oly tevékeny tagra van szüksége, mint Koharits Ferenc volt. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak faldalomtól megtört szívvel jelentik Koharits Renc Ferencnek, a szigetvári takarékpénztár vezérigaz-

gatójának, Somogyvármegye törvényhatósága tagjának, élete 47-ik, és boldog házassága 25-ik évében — f. é. november hó 1-én est 7 és fél órakor szívvelhűdés következtében történt gyászos elhunytát. A boldogulnak hült tetemet f. é. november hó 3-án d. u. 3 órakor fogtak vár utcai lakásán a rom. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a szigetvári közsírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedszel szentmise áldozat f. é. novemb-r hó 4-én d. e. 10 órakor fog a szigetvári plebánia templomban a Minden hatónak bmutatni. Szigetvár, 1889 november hó 1-én. Áldás és béke lengjen porai felett.

A budapest-pécsi vasút kimutatása. F. é. január hó 1-től október hó 21-éig bevétel 1.170.573 frt míg a múlt év u. azon szakában 1.270.021 frt tehát 99.448 frt kevesebb let mutatkozott.

Olasz körutazási jegyek kiadása a m. kir. állan vasutak városi mentjegyi r o d á j á b a n. Fiume, Abbazia és Olaszország nagyobb városainak meglátogatására a mérsékelt áru körutazási jegyek hathatós segéd eszköz gyanánt szolgálnak, a mennyiben ezen jegyek azon kényelmet nyújtják, hogy nem kell az egyes vasutak pénztáraihoz jegyváltás végett fordulni, továbbá, hogy 60 napig terjedő érvényességi tartamukon belül az utazás bármely tetszés szerinti állomásra felbeszakítható s végre az utazásra bármely személyszállító vonat igénybe vehető. 1. Bpestől Dombóváron át Fiume, Abbazia, Triest Cormons, Veneca, Udine, Pontebba, Villach, Klagenfurt, Pragerhof, Kanizsán át Bpestre vagy megfordítva; ára I. osztály 59 frt, II. osztály 43 frt, III. osztály 33 frt. 2. Bpestől Dombóváron át Fiume, Abbazia, Triest, Cormons, Veneca, Ala, Meran, Innsbruck, Salzburg, Linz, Bécsen át Budapestre vagy megfordítva; ára I. osztály 78 frt, II. 57 frt, III. oszt. 40 frt 3 kr. — 3. Bpestől Dombóváron át Fiume, Abbazia, Triest Cormons, Veneca, Padua, Bologna, Florenc Empoli, Livorno, Pisa, Genua, Turin, Milano, Verona, Ala, Merán, Innsbruck, Salzburg, Linz, Bécsen át Bpestre vagy megfordítva; ára I. oszt. 119, II. oszt. 86 frt III. 69 frt.

A színház alap javára Szieberth Nándor ügyvéd gyűjtő ivén utólag Szieberth Károly nboldy lakos 10 frtot adományozott.

A nép részére egy hasznos füzet. Az állategészségügyi törvény oly terjedelmes, hogy azt a közösi előjáróknak és a népnek nincs módjában át tanulmányozni s kivenni belőle azt, mi őket illeti, miután kora reggeltől késő estig munka mellett vannak s így nem igen jut idő törvényolvasásra. Pedig ezen törvény sokat kíván a céll előérésére a közösi előjáróktól és a néptől. Miért is nem végzett meddő munkát R ó n a k y Kálmán megyei közig. gyakornok, akkor, midőn az állategészségügyi törvénytől azon részt, mely a közösi előjárókat és népet illeti, népies nyelven, kérdés és felelet alakjában sajtó alá bocsájtotta. A füzet 1—2 ivnyi terjedelmű lesz s a közösi napokban fogja elhagyni a sajtót. Megjelenésekor bőven fogjuk ismertetni és méltatni.

A pécsi keresk és iparkamara a Tolna megye területén megalakítandó ipartanácsba Leopold Sándort és Schneiderbauer Józsefet rendes tagokul, Zsigmond Ferencet és Jilk Lászlót póttagokul ismét beküldötte.

Az ipar-és kereskedelmi iskolai bizottság október 31-én tartott ülésében kimondta, miszerint az iparos tanocok munka kiállítását jövő évi husvét ünnepekre rendezi hogy alkalom legyen az iparos tanoncoknak a tél folyamán, midőn nincsenek oly annyira elfoglalva, arra készülni. A bizottság az iparogzádktól elvárja, hogy nem fogják tanoncikat abban akadályozni, sőt szorítani Hisz ezeknek az iparos tanonc munka kiállításoknak egyenesen az a céljuk, hogy már a tanoncokban a verseny iránti hajlamot felkeltse. Menyire szükség van erre, ezt azt hiszük fejtegetni ma már nem kell, midőn lépten nyomon látjuk, hogy a külföldi iparcikkek akarnak tért foglalni.

Az építő iparos tanocok téli tanfolyama november hó 3-án vagy is vasárnap vette kezdetét. Ezzel a város áldozatkészségével egy régi óhajnak tehetett eleget az ipar és kereskedelmi iskolai bizottság. De kimondta határozatilag, hogy az első mulasztás haladéktalanul bejelent a rendőrkapitányságnak, mint iparhatóságnak birságolás végett. Az építő iparosok érdekeben áll

tanoncikat szorgalmasan küldeni, nehogy büntetésnek tegyék ki magukat. Ezen intézkedése a bizottságnak valóságos jótétemény, mert a nyár folytán tanoncok az iskolafogatás alól felmentvék.

A pécsi kath. legényegylet f. hó 16-án szombaton jótékonyul szini előadást rendez, ez alkalommal előadatik a „Tót leány” népszimű. Helyárak: I. hely 1 frt, II. hely 80 kr, III. hely 50 kr. Allól hely 30 kr. Tagok felelőrn.

Hét akó hor egy szölbötökén. Hangsdorfban, Bécs mellett, csudaszámba megy egy óriási szölbötke, a melyből a földtől három méternyi magasságban három méteres venyigék nyulnak ki. A tőkéről 2000 száron kifajlett fűrtöt szüreteltek, s nem kevesebb, mint 7 akó jfféle új bort préseltek.

Vérmérgőzés. Általános részvétet keltett Mágocson a következő megrendítő eset: Stauber Dávid ottani lakos 16 éves egyetlen leánya október elején rokonai meglátogatása végett Horvátországba utazott; 3 heti ottartózkodása után szölbői azon értesítést vették, hogy leányuk egy bogár csipésze következtében beteges fekszik. Azonnal odasiető atya hazahozta a betegét, hogy orvosi segítségben részesítse, de már hiába volt minden; a mindenkori által kedvelt leány, szölbőnek szemfénye, három napi kínos szenvedés után vérmérgőzés következtében meghalt. Temetése a lakosság általános részvétét mellett f. hó 4-én ment végbe. Béke lebegjen a korán elhunyt porai fölött!

Vasut-bejárás. Marchetti vezérigazgató és Kellmffy főfelügyelő a DGHT. ktelekésben, f. hó 6-án és 7-én beható szemle alá vették a mohács-pécsi vasut vonalait és a tulajdonát képező pécsi főmárhelyt.

C atlakozási várakozás Dombóváron. A Pécsről induló személyszállító vonatok a legújabb intézkedés szerint Dombóváron a Fiumából érkező személyvonatokra késés esetén ezután az eddigi 1 órai várakozás helyett 2 óráig fognak várni.

Uj közvetlen vasuti menetjegyek életbe léptetése. A Bród, Eszék, Vinkovce és Vukovár állomásról Budapestre, valamint Bécsbe utazók kényelme tekintetéből, f. é. november hó 10-től kezdve a Villány-Dombóváron át közlekedő, Budapest felé és viszont közvetlen csatlakozású vonatokhoz a m. kir. államvasutak zóna tarifa alapján csupán a villány-úszgói vonalrészében, a mohács-pécsi vasut javára esedékes menetdíj hozzászámításával, közvetlen menetjegyek is fognak kiadani. Ezen intézkedéssel az utazó közönségnek azon előny nyújtatik, hogy a többszörös jegyváltással járó kellemetlenségtől ezen utirány használása esetén megkíméltetik, a mi különösen a téli időny átal, midőn Erdőd és Gombos között a dunai kompátkelés be van szüntetve, tehát a szabadkai úti irány nem használható, nagy jelentőséggel bír. A szóban levő közvetlen menetjegyek árai a fentnevezett állomások mindegyikéről egyformán Budapestig vagy viszont 9:80 I, 7:10 II, és 4:80 a III. osztályban.

Franciaország új főrabbiája. A franciaországi főrabbit választó konklave m. hó 24-én a rue Victoires ban levő zsinagógában megtartotta választó gyűlést. A harmiuchattag konklave egyhangulag Zadoc Kahn, a párisi főrabbit választotta meg Franciaország főrabbiájának. Zadoc Kahn Momenhemban (Elszaz) született 1839. február 29-én. 1867-ben párisi főrabbi helyettesül, 1868-ban pedig főrabbiul választott meg. 1877-ben a becsületrend lovagjává nevezették ki. Zadoc Kahn a legkiválóbb francia hitszonokok egyike, nagyobb irodalmi munkásságot fejt ki és főleg azon megphendést nem ismerő óadása által, melylyel a szegények, árvák és özvegyek ügyeit azok vallási köteletkére való tekintet nélkül előmozdítani iparkodik, az összes hitfelekezetek szeretetét és tiszteletét vitta ki magának.

Tarifa-reform. A m. k. államvasutak meghívása folytán Berlinben közlekedő vasuti értekezlet volt, mely a tarifa reform kérdésével foglalkozott. Az értekezleten a porosz, bajor, szász, cs. kir. osztrák és m. kir. államvasutak képviselőin kívül a nagyobb osztrák magyar maganvasutak is részt vettek. Behatón megbeszélte az a kérdés, mily módon lennének a mai, különösen a külfölddel való forgalomban rendkívül komplikált díjszállási viszonyok lehetőleg egyszerűsíthetők oly célból hogy a köteleki díjszabások egyrészt a közönség által könnyebben átkelteshethetők és használhatók legyenek és másrészt az azok felállítására és folytonos átdoigazására

KEPES KÁLMÁN

Tüzelő fát

a legjutányosabb árárt szállít a téli időnyre

SPITZER ADÁM

Haltér

Elárusító helyek: Simon János a Kistéren és Mautner M. üzletében Ferenctiek utcájában. 2853

Ébresztő órák

(angol és francia gyártmány)

a legnagyobb választékban gyári áron, **2 évi jótállással****3 frtól 25 frtig**

elegáns és modern kivitelű inga és szalonórák minden stylli butorhoz gyári áron kaphatók

5 évi jótállással**Schönwald Imre**

ékszerésznél Pécs,

király-utca Hattyu-épület.

Műhely király-utca 38.

Mestrits-féle ház, a lyceumi templom mellett.

Legrosszabb órák kifogástalanul pontosan lesznek javítva, több évi jótállással.

Király-utca 1. szám.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy a Széchényi-téren levő

divatáru üzletemetteljesen újonan és dusan fölszerelve **Király-utca 1. szám** alá helyeztem át.Ezen alkalommal a következő cikkeimre hívom fel a figyelmet: **flanel és kázán**, legújabb ruhakelmék, különösen kész felöltők, vásznak, asztalterítők, butorkelmék, női és férfi **kész fehérneműek** stb. a legnagyobb választékban.

Miként eddig, úgy ezután is fő törekvésem lesz t. vevőimet pontosan, jól és a legjutányosabban kiszolgálni, miért is kérem nagybecsű bizalmukat és megrendeléseiket továbbra is.

Tisztelettel

KEPES KÁLMÁN.

PÉCSETT.

Eddig fölülmulatlan.**MAAGER V.**

valódi, tisztított

CSUKAMÁJOLAJA**Maager Vilmostól Bécsben.**

Megvizsgáltatván az első orvosi tekintélyek által, könnyen emészthetősége miatt gyermeknek is különösen ajánlató és rendeltetik is miat a legosztabb, legjobb, legtermészetesebb és elismerés szorít leghatóságabb szar mell- és tüdőbajok, skrophein, zsugorodás, daganatok, bőrkütesek, mirigybetegségek, erőtlenség stb. ellen, egy üveg 1 ftrért kapható a gyári raktárban Wien, III. Bez. Heumarkt 3, valamint

az osztrák-magyar monarchia

legtöbb gyógyszerárában és ásványviz kereskedésében, való li minőségben.

Pécsett: Sipőcz István, Zsiga László, ifj. Erreth János és az Irgalmasok gyógy-szertárában, Reeh Vilmos, Spitzer Sándor fia, Köszi János kereskedésében. 2855**HIRDETMÉNY.**Alólirott mint **Haas J. és Deutsch L.** meghatalmazottja ezennel közhírré teszem, hogy a **püspökszenterzsébeti 314. számú** telegkönyvben felvett 42. helyszin. számú**korcsmaház**

— italméresi jog nélkül —

1889. évi november hó 15-én Püspök-Szent-Erzsébeten a község házában

délelőtti 9 órakor önkéntes nyilvános árverésen eladatni fog.

Feltételek:

1. Bánatpénzül 80 frt készpénzben teendő le.
2. A kikiáltási ár 800 frt, melyen alul az iugatlan el nem adatik.
3. A legtöbbet ígérő tartozik a vételárt a leütéskor azonnal készpénzben lefizetni.
4. A vevővel a helyszinén azonnal írá-beli szerződés fog köttetni.

Pécsett 1889. október 29.

BÁNFFAY S.
kir. közjegyző.

2878

122. szám. stf.

2880

Bérleti hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a pécsi sátoortáborban lévő következő üzletek:

1890-ik évi január 1-től, 1892-ik évi december hó 31-ig terjedő három évre bérbé fognak adatni és pedig:

I. A tisztii vendéglő,

a hozzá tartozó épülettel, szoba és konyhaberendezéssel, asztali készletekkel és öt kisebb legénységi csapszékkel.

II. Egy kisebb legénységi korcsma

és hozzátartozó épülettel.

III. Egy szatócsüzlet,

a hozzávaló épülettel.

Fölvivatnak tehát a bérleti óhajtók, hogy írásbeli ajánlataikat az 1) alatti üzletre 30 forint, a 2) és 3) alatti üzletre 10-10 forint bánatpénzrel ellátva, f. évi november 20-ig a sátoortábor felügyelőségénél (Felső-malom utca 16. szám) benyujtsák, a hol is a részletes feltételek naponkint a hivatalos órákban megtekinthetők.

A honvéd sátoortábor fölügyelőség.

IRODALMI, TUDOMÁNYOS ÉS MŰVÉSZETI ÉRTESÍTŐ.

A „PÉCS” MELLÉKLAPJA.

7-dik SZÁM.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

NOVEMBER 9-én.

A magyar tudósok Konstantinápolyban.

Jelentés a konstantinápolyi kuratórium eredményeiről.

Huszonekét esztendő múlt el azóta, hogy az akadémia három nagydíjű tagja: Kubinyi Ferenc, Ipolyi Arnold és Henszlimann Imre a török birodalom fővárosában megjelent, azon elhatározással, hogy Mátyás király budai könyvtára maradványait fölkutassa.

Merész vállalkozásukat, kitartó erőfeszítéseiket siker jutalmazta.

Őket illeti meg a dicsőség, hogy elsőként köztől a szerail könyvkészletének kéziratát között a Corvina maradványait és kegyeletesen közönlítették a magyar tudományosságuk három század óta eltűnt bocsos emlékeit.

Jelentésként nagy lelkesedéssel fogadtattak és a legvérmesebb reményeket keltette az Akadémia körében. Mire a nyomozások folytatása, a felkutatandó művek tanulmányozása, eshetőleg megszerzése érdekében határozatok hoztak. De ezek fogantatásai nem bizonyult lehetségesnek.

Utóbb, mikor 1869-ben ő felsége Magyarország királya, a konstantinápolyi időzése alkalmával Abdul Aziz szultán által felajánlott négy ékes Corvin-codexet a m. nemzeti múzeumnak ajándékozta; majd mikor 1877-ben a jelenleg uralkodó II. Abdul Hamid szultán nagylelkűségéből a harmincöt régi kézirat — köztük tíz kétségtelenül Corvina — a budapesti egyetem könyvtárának birtokába jutott, az akadémia ismételtén megújította korábbi határozatait.

A jelen év elején, érdeműs társunk Vámbéry Armin, azon kivételes kitüntetések közepett, melyekkel a török faj és állam érdekében tudományos és politikai tere, három évtizeden keresztül tett nagy szolgálatait elismerésül a török birodalom uralkodója és kormányja részéről önnepeltetett, hazafüi érzéseinek sugallatára felhasználta a kezező pillanatot, hogy az akadémia részére császári megbíró iratot esközöljön ki, mely a Magyarországot érdeklő történeti emlékek felkutatásához a legszélesebb körű felhatalmazást megadta.

Az akadémia hálásan fogadván a megbírást, szakfértől álló bizottságot küldött ki azon utasítással, hogy mielőbb értékesítse a szerencse kedvezéséből kínálkozó alkalmat.

És ugyanekkor Magyarország királya, a mint a magyar kormányelnök előterjesztése után értesülést nyert a dicső előde tudományos hagyatékának felkutatására tervezett expedíció felől, fenkölt szellemű elhatározásával saját maga kívánt a költségek fedezéséről gondoskodni és magyar királyi udvartársának pénztrájból 6000 forintot bocsátott az akadémia rendelkezésére; a fejedelmi bőkezűség ezen tényével a legmagasabb pártfogás előnyeit is biztosítván vállalkozásunknak.

Az akadémia bizottsága szeptember 21-én érkezett Konstantinápolyba és kitüntető fogadtatása után a szultán ő felsége részéről haladék nélkül megőrtöntek az intézkedések, hogy feladatai megoldásában sikeresen járasson el.

A bizottság három irányban kívánta munkálatait megindítani. Ugy mánt:

a) A császári kincstárban őrzött egész könyvkészletet tüzetesen átvizsgálni és tudományosan leírni.

b) a császári paloták és a mecsetek könyvtáraiban netán fellelhető nyugati kéziratokat megtekinteni.

c) A török birodalom régi levéltárában a hazánk történetét érdeklő iratokat kiszemelni.

Megérkezésük után már harmadnapra megnyitott előtünk a császári könyvtár, melyben tudvalevőleg a hadjáratokban zsákmányul ejtett értéktárgyakkal együtt a tudományos kincsek is elhelyezést nyertek.

Ez utóbbiak a legnagyobb előzékenységgel elének adattak, egyuttal tudomásunkra adottak, hogy eltérően az eddigi gyakorlattól, mely szerint csak futólagos megtekintések engedtetett meg, lehetővé fog tétetni teljes nyugalommal való feldolgozásuk.

A remények, melyek ily előzmények után joggal ébredhettek, egész kiterjedésükben nem valósultak meg.

Habár kétségtelen tény, hogy a hazánkon hódítva végig vonuló törökök az egyházi és világi könyvtárakban talált könyveket válogatás nélkül zsákmányul ejtették és több ízben indítottak könyvszállítmányokat Stambulba; habár hasonlólag konstatálhatjuk, hogy ezen tudományos kincsekkel a törökök századok folyamán nem semmisítettek meg bármit is, mert a kath. egyház szertartási könyveit is gondosan megőrizték, sőt a romlódozó kéziratok értéktelenné vált töredékeit sem távolították el, mindeonk dacára a császári régi császári palotájában, a szerailban, azok viszonylag csekély számú nyugati kéziratokat és ösvomtatványokat találtunk. Amazoknak száma 53-ra (köztük 36 görög) ez utóbbiaké 7-re megy. Ezen szám az új császári palota a Jildisz és a mecsetek könyvtárainak átvizsgálása után sem nyert gyarapodást. Ezeknek nyugati könyvkészlete néhány XVI., XVII. századbeli földrajzi és orvosi nyomtatott könyvre szorítkozik.

És ezen fennmaradt készletben nem találtunk föl sem az ösvagy biblíát, sem a Mátyás király udvarában énekelthős dalokat, sem magyar egyházi énekek gyűjteményét, a miket egykor a rajongó lelkesedés ott lappangani sejtett, de még a királyi jegyző- és számadás könyveket sem, melyek feltalálásának reménye minket vezérelt.

Mindazáltal ezen csalódás dacára kutatásaink eredménye elég jelentékenynek mondható ugy az egyetemes tudományosság, mint hazánk különleges szempontjából is.

A mi ezen utóbbi tekintetlet illeti, mindekelőtt egy feltűnő körülményt kell hangsúlyozva kiemelnem.

Azon 39 kézirat, mely két szultán nagylelkűségéből Magyarországnak visszaadott, mind egytől-egyig idgen egyházi és világi íróműveinek példányai, melyek minket csak annyiban érdekelnek, amennyiben egy részök Mátyás király és Vitéz érsek költségén készült és egykor magyarországi könyvtárakban foglalt helyet.

Ellenben, sajtárszerű véletlen egy hozta magával, hogy a szerail kincstárában mostanig megőrzött mindazon könyvek, melyek bensőbb kapcsolatban állnak hazánkkal és a magyar korona egykori mellékartományaival, melyek bibliografiai érdekességükön felül tartalmaznak fogva, történeti és művelődéstörténeti jelentőségű birnak, csak most kerültek napvilágra, vagy csak most részesülhetnek tudományos méltatásban.

Mintegy előhírnökük vala a pistójai Renucius dízes kézirata, melyet Vámbéry Armin r. t. a tavasszal hozott magával és a mely II. Ulászló jelenlétében, Buda várában tartott egyházi beszédet tartalmaz, a királyhoz intézett ajánlólevéllel.

Ehez csatlakozik a XIV. és XV. századbeli szertartási könyvek egész sorozata: Missalék, Antifonálék, Cautionalék.

Négy közülök magyarországi templomokban használtatott: magyar szentek dicsőítésére készült, részben ekkorig ismeretlen hymnuskal és a magyarországi egyházakban divó sajátos szertartásokat illető utasításokkal. Egyik Antifonale annál fogva is becses, mert magyar motívumokat feltűntető lapszél-díszítéseket tartalmaz és végén feljegyezte nevét Futaki Ferenc, a ki 1463-ban a könyvleírásának nagy munkáját végezte.

Nem kevésbé figyelemre méltó egy glagolitt betűkkel szláv nyelven írt misekönyv, mely a XV. század elején, Hervoja bosnyák bán, a Nápolyi László ellenkirály által kinevezett spallati herceg udvari használatára készült; a mit kétségtelenné tesz azon körülmény, hogy a nagy fényűzőt kallított hártya-kézirat két utolsó lapján az ő lovas arczképe és címere ügyes ecsettel van lefestve. Ezen, a római egyház szertartási szerint készült glagolitt misekönyv annál érdekesebb, mert Hervojának a bolognai egyetemi könyvtárban őrzött egyházi szertartáskönyve bosnyák cirill betűkkel és bogumil szertartás szerint van szerkesztve.

Magyarország egy másik délkeleti mellékartományá, Szerbország régi történetéhez elsőrangú forrást nyitunk meg II. Uros István szerb király egyik alapító levelének felfedezésével. Ezen okirat, a Mitrovicz közelében létesített banjai kolostor javára, a XIII. század végső vagy a XIV. első éveiben állítottat ki, szintén ó-szláv nyelven, 6 rill betűkkel és pedig nagy terjedelménél fogva, 96 lapot tartalmazó könyv alakjában. A részletesség, melylyel a kolostor birtokait és jogi viszonyait ismerteti, a középkori geográfia és jogtörténetre nevezetes felvilágosításokat ígér; annál inkább, mert a miktént a szerb történetírók egyik legkiválóbbja, Novakovic, Szerbország konstantinápolyi követe minket értesített, — az eddig ismert szerb egyházi alapító iratok korra és jelentőségre nézve megelőzi. (A kéziratot dr. Koztemiowski József krakói történetbuvár szives volt az Akadémia részére lemásolni)

Hasonló feltűnést fogunk más körben a múltörténet iránt érdeklődők sorában kelteni azon a IV. század első feléből származó festsott tollrajzok, melyek egy csillagászati műnek töredékét képezik és az égboltozat planetáit jelképes alakokban állítják elő, asztrológiai jelentőségűket és vonatkozásait magyarazó latin verssekkel. Az alakok öltözete után ítélve burgundi főstő műve, melyhez az analogusokat a kézi rajzok és fametszetek gyűjteményeiben kell keresni.

Valószínű, hogy ezen diszmű Zsigmond király számára készült, és az ő budai könyvtárának képezte alkatrészt.

Ezen rajzokat, a Futaki által írt Antifonale és a két ó-szláv kodexet művészi reprodukció céljából magunkkal öhajtván hozni, azok szultán ő felsége által Vámbéry Armin r. tagnak átadottak; minél fogva szerencsénk lehet azokat a t. Akadémiának bemutatni.

A renaissance diszműveihez tartozik Ptolemaeus Cosmografiájának nagy alaku hátrypáldánya, művészeleg kiállított térképek egész sorozatával. A könyvtáblák részletein látható Agnus Dei mutatja, hogy főpap számára készült, a pannoniai térképen előforduló római nevek alá jegyzett magyarországi helynevek kétségtelenül teszik, hogy magyar főpap volt birtokosa és alig csalódnunk, ha Vitéz Jánost, vagy Janus Pannoniust tartjuk tulajdonosának.

Egy másik XV. századi geográfiai kézirat (Gratio si Benincasa duodecim mappae delineatae coloribus distinctae) kötése és egész jelleme után itélve, kétségtelenül a Corvina maradványa.

Az áttanulmányozott 36 görög kódex minden valószínűség szerint részben a budai könyvtárból került ide. Ezek a XIII—XV. századból származtatnak, klasszikusokat, egyházi írókat és középkori történeti műveket tartalmaznak. Bár ismételtelen fordultak meg külföldi tudósok kezei között, most először lehetett azokból teljesen kimerítő lajstromot készíteni, mely az eddigi leírásokat lényegesen kiegészíti és több pontban kiigazítja. Az őnyomatványok közül kiemelendő Thuróci magyar krónikájának brünni kiadásából egy példány, mely a XVI. század első feléből tulajdonosainak érdekes bejegyzéseit tartalmazza. továbbá Valturius „De re militari” című 1472-ben megjelent munkája, mely valószínűleg Mátyás király tulajdonát képezte.

Végre a florenci Berlinghierié 1480 táján Florencben nyomtatott versekben írt nagy geográfiai műve (Septe Giornale della Geografia). Ezen különben is igen ritka munkának a szerelében meglevő példánya az, melyet maga a szerző fényesen miniatúrákkal díszítetvén, II. Mohamed szultánnak, Konstantinápoly meghódítójának ajánlott és küldött. A császárhoz intézett ajánló levélben az élelmes humanista a legnagyobb magasztalásokkal halmozza el a török császárt, de óvatosságból csak kéziraton stb. teszi azt, nehogy eljárása, melyben a kereszténység iránti hűtlenséget láttak volna honfitársai, köztudomásra jusson. És sikerült is neki lépését a titok leplelő burkolni. Mert munkájának e dedikációjáról a bibliográfiának ekkor nem volt tudomása.

Ezen könyv természetesen mint ajándék-tárgy, nem pedig zsákmányképen került a szultánok kincstárába.

Nehezen magyarázható meg, miképp jutott ide a Corvinák társaságába a Rákóczi József választott erdélyi fejedelem és a porta között 1738-ban létrejött szövetségi szerződésnek eredeti példánya, mely az ekkorig ismert másolatoktól lényegesen eltéréseket mutat fel.

Ezen irat eredetileg kétségkívül az állami levéltárban volt elhelyezve. Ennek átkutatása — mint érintem — feladataink között kiváló helyet foglalt el.

A fényes porta küszöbén, külön épületben elhelyezett császári levéltár nehézség nélkül nyílt meg előttünk. De bár mintaszerű berendezést észelve, elismerőnk kifejezésével nem fukarkodtunk, kielégítve nem lehetünk, mivel csak a jelen század kormányzati irományait találunk itt.

Ekkor a regibb állami iratok felkeresésére irányoztuk igyekezetünket. És elővélre szerencsésnek voltunk bejuthatni a török birodalom régi levéltárába, mely ekkor európai kutatók előtt zárva maradt. Ódómmal győződöttünk meg arról, hogy a régi századok irományai nem pusztultak el, hanem roppant tömegben maradtak fenn, és a nagykitérjű birodalom minden részéből, hazánkban is, időnkint ide szállítottak.

De ezen nagy mennyiségben felhalmozott levéltári anyag átkutatására ez alkalommal nem gondolhattunk, mert ezen feladat megoldása csak a török nyelv és régi írásának ismeretével rendelkező buvároktól várható és hosszú időt igényel.

E szerint ezen munkálatok, melyeknek megindítására szultán ő felsége az engedélyt már is megadta, újabb intézkedéseket igényelnek, a melyek annál sürgetőbbek, mert a futólagos megismerés után is nevezetes eredményeket lehetünk kilátásba.

Az eddigi, általunk csak vázlatosan ismertett kutatásokról szakszerű, kimerítő jelentések fognak a II. osztály egyik legközelebbi ülésében bemutatattani, és pedig Thaly Kálmán r. t. által a Thököli és Rákóczi kor emlékeiről, melyeket legnagyobb részben a galatai Lazaristáknak, lekötelező szívesseggel megnyitott könyv- és levél-

tárban talált; Abel Jenő r. t. által az átvizsgált görög kódexekről; Csontos János r. t. által az átvizsgált latin kéziratok és őnyomatványokról.

Szerencsénk lesz a közelebbi napokban bemutatni a bizottság számadásait is. Egyelőre csak annyit jegyezzünk meg, hogy bár a helyi viszonyok természete és a kitüntető fogadtatás következményei tetemes kiadásokat vontak maguk után, a rendezésünkre bocsátott összegből 2354 forint 18 kr. maradt felhasználatlannal, mely maradvány remélhetőleg a kutatások folytatására lesz igénybe vehető.

Végül legyen szabad a következő indítványokat előterjesztenünk:

1. Kérje fel az akadémiát a m. kir. miniszterelnök urat, hogy az akadémia hódolatteljes köszönetet tolmácsolja ő cs. és ap. királyi felségének a konstantinápolyi kutatások céljaira igényelt költségek kegyes megajánlásáért.

2. Az akadémia jejezze ki a török császár ő felségének halálját azon példátlanul álló nagylelkűségért, melyet a bizottság tudományos céljai és tagjai irányában tanusított.

3. Szavazzon az akadémia köszönetet Vambergy Armin r. taguak, ki tekintélye súlyával és fáradhatatlan buzgalomával az eddig elért és még várható sikernek egyik főtényezője vala.

4. Utasítsa a történelmi bizottságot, hogy az eddigi eredmények tudományos feldolgozása és a török állami levéltárban megindítandó munkálatok ügyében javaslatait mielőbb terjessze elő. Budapest, 1889. október 28.

Fraknói Vilmos. Thaly Kálmán.

Csontos János.

Augier Emil halála.

A nagy francia költő, a francia akadémia és irodalmi világ egyik künönsége hosszas betegeskedés után kiszenvedett.

Augier Emil mintegy félszázad óta a francia színművészet leghivatottabb művelői közé tartozott. Irodalmi dícsősége messze kihatott Franciaország határain túl Hirne befutotta az egész művelt világot, bizonyoságot tevén mindenütt a francia nemzeti geniusz életéről és hatalmáról. Augier nyelvezete és költészete a legegyszerűbb, a legtisztább és legklasszikusabb forrásokból vette eredetét és erejét.

Augier Emil 1820 szeptember 17-én született unokája Pigault, Lebrunnak és nagybátyja a boulangista Déroutenek.

Szülei az ügyvédi pályára szánták, de ő már ifjú korában nagy hajlandóságot tanusított a költészet iránt. 1844-ben az alig 24 éves Augier a Theatre Francaisnak benyújtotta első remekét a Cigué-t, de a színház a szerző ifjúságára való tekintetből visszautasította a művet.

Augier ekkor az Odeonnak nyújtotta be a visszautasított művet és itt célt is ért. Augier sikere a legteljesebb, a legfényesebb lón és darabja három hónapra át le nem tűnt a műsorról.

E darab egyébként Augier legsikerültebb műve.

A Theatre Francais is nemsokára nemcsak hogy szintén fölvetta azt repertoirjába, hanem egyuttal felszólította egy másik mű megírására.

Augier ekkor Un homme de bien című művét írta a Theatre Francais számára.

E színpadon csak négy évvel utóbb 1848-ban találkozunk újból Augierrel, kinek Aventurière-je ez időben szintén igen fényes sikert aratott. Augier e művet 1860-ban újból átdolgozta és a színműve ez új alakjában a Theatre Francais legnagyobb vonzerővel bíró darabja lón az 1867-iki kiállítás idején.

A nagy francia drámáiról 1868-ban lépett a halhatatlanok sorába, midőn ugyanis Salvandy helyébe megválasztott akadémikusnak.

Emile Ollivier által ő bízott meg, hogy tartson helyette székfoglaló beszédet, de a császári miniszter nyilvános fogadtatása az akadémiában soha sem történt meg.

Megemlítjük még, hogy Augier irodalmi érdemeiért 1870 július 27-ikén III. Napoleon által szenatornak nevezetett ki, de a császárságnak nemsokára ezután történt megdőlése e méltóság élvezetét lehetetlenné tette számára.

Hirlapi statisztika. — A hirlapirodalom terén az európai államok közt Németország foglalja el az első helyet. — Ez országban 5 500 hirlap lát napvilágot s ezek közt van 800 napilap. Németország után következik: Anglia 3.000-rel (köztük 809 napilap); Franciaország 2.819

cel (köztük 700 napilap); Olaszország 1.400 zal (köztük 150 napilap); Ausztria-Magyarország 1.200-zal (köztük 170 napilap); Spanyolország 850 nel(280 napilap),Oroszország 800 zal, és Svájc 450 nel stb. Az Európában nyomtatott hirlapok száma 20.000-rug. Ázsiában 3.000 lap jelenik meg és ezek legnagyobb része Japánban és Angol-Indiában. Afrikában csak 299 hirlap lát napvilágot. Ausztraliában pedig 700. De a sajtó igazi hazája mégis Amerika, ahol naponta 12.500 hirlap jelenik meg. A statisztikusok számításai szerint átlag 82.600 olvasó jut egy-egy hirlapra. De hány előfizető? Ezt volna érdekes kiszámítani, különösen nálunk Brányánban hol nagyon szeretnek in g y e n olvasni. A mi statisztikáok szerint Pécssett és Baronyában az olvasók átlagszámából minden ezer olvasó közül legfeljebb 4—5 az előfizető. Bizony, többben is lehetnének.

A helyes étkezési rend bizonyára hatalmas eszköz a számos alhasi bajok ellen, de nem mindenki van abban a helyzetben, hogy az ilyen szoros diétát megtarthassa. Az emberiségnek legalább is 80 százaléka él oly viszonyok közt, hogy még a tiplálkozás mód legszükségesebb feltételeinek, vagy általában az életrend s munkaidő követelményeinek nem felelhet meg. E túlnyomó többség számára egyenesen életveszély, hogy egy kiörlőbált és olesó háziszor mindig kéznél legyen, a melyvel emészten szeretik működésének zavarain gyorsan és hathatósan segítsenek. Ilyen olesó háziszor, a mely már évek óta kitűnő hatásúnak bizonyult: **Brandt Rich. gyógyszerész svíjci ladaecsal,** melvélő a bel- és külföld minden vidékéről e kezett dícsőró-iratok a legközelebbben szólnak Brandt Rich. svíjci ladaecsal a gyógyszerárakban 70 kr-ért egy dobozzal kaphatók; de jó meg kell figyelni a fehér keresztet a vörös mezőben és a Rich. keresztnevet.

Felelős szerkesztő FEILER MIHÁLY.

12:30 Árverési hirdetés. 2:32 1897.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **baranyamegyei községi és körjegyzők nyugdíjalapja** végrehajtatonak

ifj. Berta János

magyarországi lakos végrehajtást szenvelő elleni 100 frt — kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szentlőrinci kir. jüriság területén levő Magyar-Mecseke község határában fekvő a magyarországi 31. sz. tjkvben felvett 1/4 teleknek, legelő és erdő-illetménynek ifj. Berta Jánost illető fele részére az árverést 633 forintban ezenen megállapított kiáltással árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1889-ik évi november hó 12-ik napján d. e. 10 óraker Magyar-Mecseke község hazában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltással áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 63 forint 30 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX tc. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Pécssett, 1889. augusztus hó 11. napján

Bogyay Pongrac,
kir. trvszéki bíró

!! Poloskakiirtás !!

TIRGRAM

az egyedüli szer. melylyel poloskák és ezek petéi végképen kiirtathatók, kapható a legközebbi gyógyszárban, fűszer- és vegyeskereskedésekben.

Egy üveg ára 20, 40 és 60 kr.

Főraktár és képviselőség Pécssett:

LANG H. és FIA
cégnél, Főter.

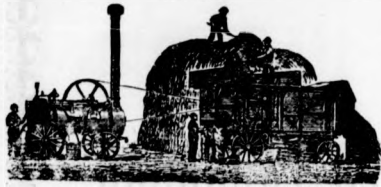
Tirgrammal nagyon könnyen lehet tisztítani, az eredmény meglepő és azonnal látható.

Minden üveg Tirgramhoz egy használati utasítás és egy eszet van csatolva.

Tirgram megjelölt ártatott az 1889. linzi kiállításban a nagy ösztöremmel.

Tirgram szándékmalirtott Osztr.-Magyarorszában, Francia- és Olaszországban.

Gazdáknak, malom- és géptulajdosoknak fontos!

Műlakatosi műhelyemet egy **gépépítészeti és javító műhelylyel**

kibővíttem és elvállalom minden a szakba vágó munkák legpontosabb kivitelét u. m.: **gőzgépek, kazánok, mozdonyok, különösen utóbbiak tűzőelő szerkezetének javítását vagy átalakítását, úgy mint bár mily géprészeknek helyreállítását szakértő kivitelben jutányos árak mellett.**

Előírányzatokkal vagy árjegyzékekkel szívesen szolgálok mély tisztárettel

Kindl Ferencz,
Nepomuk utca 33. sz.

2556

2513 839. sz.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi hogy Mack Anna és neje végre hajtatonak

Mack Józsefné laskafalui lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. járásbírósg területén levő Laskafalu községben fekvő, a laskafalui 113sz. tjkvben felvett 119 sz. ház 3 szasz. belsőség hozzá tartozó legelő illetmény a'pestet illető felére az árverést 410 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi november hó 30 ik napján d. e. 10 órakor Laskafalu bíró lakasan megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 44 forint készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi julius hó 2-ik napján.

Balaskó János,
kir. bírós.

2881

„EQUITABLE“
Egyesült Államokbeli életbiztosító-társaság
NEW-YORKBEN.

Allapítottattott: 1859-ben.

Biztosított tőke 1888 végén o.é.	1.378.040,315 frt — kr
Uj biztosítások 1888	384 833,897 —
Összes bevétel 1888	67,397,442 „ 50 „
Vagyon 1888	237,637,805 „ —
A biztosítottaknak kifizetett 1888	29.711,142 „ 50 „

Az összes nyereség a biztosítottak javára fordítatik és a közönséges kötvényeknek már a második díjrészt lefizetése alkalmával fizetetik vissza, míg a 101- és a szabad Fontina-terv szerint kötött biztosításoknál összegyűjtve a periódus végén szolgáltatni ki középszében.

Az „EQUITABLE“ minden kötvénye 3 illetve 2 esztendő múltán megtámadhatatlanná válik, a mennyiben az esetre, ha a biztosítási-díjzétések a kötvény értelmében megtörténtek, a biztosítottak követelményel egyáltalán nem utasítatók vissza és a társaság azok kielégítésére felelősen kötelezve van. Ezen utjást által az „EQUITABLE“ biztosított ügyfeleinek teljes megnyugtatást nyújt arra nézve, hogy halál esetében, az elhalálozás behozatása után, a biztosítási összeg az illetékesek kezéhez minden körülmények között azonnal kifizetetik.

Bővebb tudósítással, ugyszintén prospectusokkal és ajánlati úrlapokkal készségesen szolgálnak a fő és területi ügynökségek, nemkülömben az

„EQUITABLE“ magyarországi aligazgatósága

Magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank

Budapest, V. Dörötya-utca 6. sz.

A soula-i apátság (Franciaországi) Dom Maguelonne prior Főtisztelendő Benedek-rendi atyái

fogvize, fogpora és fogpasztája.

2 aranyérem: Brüsszel 1850. London 1864.

A legmagasab kitüntetések. Felalattalott az 1873-évi Bourbon-sad Péter prio által.

A főtiszteendő benedik-rendi atyák fogvizének használata napokint né-lány csempet vízbe

véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak óvadtságát melyeknek fehérséget kölcsönöz, a mennyiben a foghúst erőnti s teljesen egészségessé változtatja. Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és praktikus készítményekre figyelmeztetjük melyek a legjobb gyógyszer és a fogfájás ellen egyedül óvszert képezik.

A ház megalapítottattott 1807-ben. Vezérügynök: **SEGUIN**

106 & 196, rue Croix-de-Seguin Bordeaux

Kapható minden nagyobb illatszerésnél, gyógyszer-tárban és fűszerkereskedésben.

Főraktár Pécssett A L T és B Ö H M uraknál

Kitüntetve Csabán Szegedben Pécsett

Lederer Manó Arany okl. Emlék érem Arany érem

kárpitos és díszítő Pécs, Király-utca 21. sz.

Elvállal minden szakmába vágó munkákat a legujabb, legdizsesebb, minden követelményeknek megfelelő kivitelben; ajánlja

kész kárpitos-munkáit u. m. garnitúrák, pamlagok, nyugvógyágak, **ágysszékeit,** melyek nappal kényelmes karszékek, éjjel pedig vendégágnak használhatók.

Ablak decoratiók a legujabb minták után iz ésen készítettnek.

Mindenemű ágy betétek, ruganynyal, (lőszór) afrique-kal jutányosan kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Butorszövet minták kívánatra ingyen és bérmentve.

✂ Javítások, átalakítások jutányos áron, ✂

Képviseletek fa- és vasbutorokban.

1676/889.

Árverési hirdetmény.

2883

A pécsi kir. törvszék mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy **Egry József** pécsi lakos végrehajtatonak

Blaskovits Mihály személyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 54 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbírósg területén levő Szemely község határában fekvő, a személyi 187. számú tjkvben felvett 1^a, teleknek, urbéri illetőségnek Blaskovits Mihályt illető 2/3 részére az árverést 1164 fitban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. január hó 7-ik napján d. e. 10 órakor Szemely község hazánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 116 forint 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság. Pécssett, 1889. évi oct. hó 10-án.

Lukrits István, kir. törvbíró.

A „PÉCS“ kishirdetése.

Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

Levélbeli kérdézőkódódszhez a bélyeg melléklendő.

Zongora-órákra

ajánlok egy jó családból való fiatal nő, kinek gyöngö vállait egy nagy család eltartásának terhei nyomják. Bővebb értesítést ad a kiadó hivatal.

Könyvelési

munkálatokra ajánlkozok szerény díjazás mellett egy gyakorlott hiválnok üres óráiban.

Szódaviz

és pezsgő limonádék (citrom, narancs és málna szórppel) a legegészségesebb és legolcsóbb hűsítő italoknak ajánlatnak.

Mell és gyomor betegeknek

nincs hatásosabb gyógyszer, de nincs egészségesebb ital sem, mint a világhírt **pilseni sör** a pilseni polgári söröződéből. 2627

Citera-oktatást

magyar és német nyelven, háznál vagy házon kívül, jutányos áron ad egy kellemes külsejű fiatal nő. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Gyakorlott vincellér

ki a szőlőművelésben, zöldajtásban, fa és gyümölcs nemesítésben, és a kertészetben, valamint a borkezelésben is teljesen jártas és a legjobb bizonyítványokkal rendelkezik, mai alkalmazásából uraságokhoz mérsékelt feltételek mellett ajánlkozok.

Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

Szakképzett izr. orgonista

uj orgona mellé kerestetik. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapírokra, bankzálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletivek- arany- és ezüst-peazneműekre bármily összegig olcsón ad

LŐRY J.

banküzlete

Budapest, IV. ker. hatvani-utca 17.

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

Alakult 1858-ban.

A társaság alapítói:

Gróf Apponyi György	Deák Ferencz	Gróf Dessewffy Emil
Báró Eötvös József	Havas József	Báró Jósika Sámuel
Karátsonyi László	Gróf Károlyi György	Kiss Endre
Nádasy István	Báró Sennyey Pál	Somssich Pál
Gróf Széchen Antal	Szögyényi László	Urményi József
Gróf Zichy Ferencz		Gróf Zichy Henrik.

A társaság jelenlegi kormányzó testülete.

A) Választmány:

Gróf Károlyi Gyula, elnök		Gróf Csekonics Endre, alelnök
Gróf Andrássy Gyula	Giczey Samu	Báró Nikolits Fédor
Báró Ambrózy Gyula	Hajós József	Báró Radvánszky Géza
Bereznay István	Heinrich István	Steiger Gyula
Bittó Kálmán	Hodossy Imre	Gróf Wenckheim Frigyes
Deutsch Sándor	Mendl István	Gróf Zelénski Róbert
Fuchs Rudolf	Gróf Nádasdy Ferencz	Gróf Zichy Béla

B) Igazgatóság:

Harkányi Frigyes	Lévay Henrik	Ormody Vilmos
Fornya Schosberger Zsig.	Ullmann Károly Pal	Gróf Zichy Nándor.

C) Felügyelő-bizottság:

Gróf Báthfány Géza	Jekelfalussy Lajos	László Zsigmond
Gróf Szapári Gyula	Sütányi Izidor	

1. Teljesen befizetett részvényalaptőke	frt	3000,000 —
2. Társasági tartaléktőke	"	2.302,983-04
3. Tűz- és szállitmányi készpénz-dijtartalék	"	1.848.530,13
a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		
4. Életbiztosítási díjtartalék	"	13.414,368-10
5. Árfolyamkülönbözeti tartalék	"	300,000 —
	frt	<u>20.865.881-27</u>

Tárczában levő díjváltók s díjkötelezvények . . . . . frt 11.667.972-82

A társaság elfogad biztosításokat:

- a) tűzkár ellen (ha villám által is okozva) épületekre, gyárakra, gépekre, gazdasági- és iparkészületekre, árukra, butorneműekre marhaállományra stb.
  - b) szállitmányi károk ellen, vizen, szárazon és vasuton
  - c) jégkárok ellen teljes kártérítéssel, és
  - d) az ember életére, halálesetekre fizetendő tőkék, kihazasítások, évjáradékok stb.
- biztosítási díjak lehető jutányosak, s a fölmerülő károk a leggyorsabban és a legjutányosabban térítettek meg.

Alulírt főgynökség a biztosítási ügyre vonatkozó mindennemű felvilágosítást a legnagyobb készséggel ad és a nála beterjesztendő biztosítások felvételére, átváltására, **ugy helyben mint vidéken** ajánlkozik és midőn ezt a nagy közönség szives figyelmébe ajánlja, egyuttal kéri, hogy bizalmával az általa képviselt egyetlen hazai intézethez forduljon.

Feiler Mihály,

az „Első Magyar Ált. Bizt. Társaság Pécs és kerülete főgynöke.

Iroda-helyiség: Király-utcza 8-ik szám.